

КОНСУЛЬТАЦІЯ ДЛЯ ВИХОВАТЕЛІВ:

Музичне розвивальне середовище та його використання протягом дня

Музика – могутній засіб всебічного розвитку дитини, формування її духовного світу. Вона розширює її кругозір, знайомить з різноманітними явищами, збагачує почуттями, викликає радісні переживання, сприяє вихованню правильного ставлення до навколишнього світу. Залучення до музики активізує сприймання, мислення та мову, виховує високий естетичний смак, розвиває музичні здібності, уяву, творчу ініціативу, всебічно впливає на її розвиток.

Однак, скільки б ми не говорили про важливість музичного виховання, реальний стан речей свідчить про проблеми щодо цього питання. Сучасна модель музичного виховання концертно-показова. Сутність цієї моделі відома кожному, і виражається двома словами: «Невдовзі свято».

Тому, треба приділити увагу самостійній музичній діяльності (СМД) дітей. А щоб ця діяльність розвивалась якомога краще, то необхідно створити відповідні умови – виділити місце для занять, влаштувати своєрідний музичний куточок, облаштувати його необхідним обладнанням.

Музичний куточок повинен бути якомога далі від ігрової зони (дуже добре, якщо він буде звукоізолюваним). У ньому повинна бути шафа або полицки для зберігання музичних посібників, різних атрибутів, костюмів для танців, музично – дидактичних, настільно-друкованих ігор, музичних іграшок та інструментів, програвача та аудіо записів, стіл та один – два стільця для самостійного музикування та настільних дидактичних ігор.

Музичні куточки для молодших та старших дітей відрізняються змістом обладнання. Так, для дітей молодшої та середньої груп у ньому повинно бути більше музичних іграшок (озвучених та неозвучених), ніж інструментів, ілюстрації за сюжетами знайомих пісень, іграшковий програвач та пластинки з картону. Над куточком треба повісити малюнок на музичну тематику. У муз. куточку для старшої групи може бути більше музичних інструментів, диригентська паличка, музичне лото, альбом «Наші пісні» з ілюстраціями за сюжетами знайомих пісень, який постійно оновлюється, музична драбинка та інше.

Щодо музичних інструментів. то в молодшій групі розміщують бубен, барабан, брязкальця, дзвоники, дудочки. В середній можна додати дерев'яні палички, дерев'яні ложки, металофон, всього не більше 3-4 видів. В старшій трикутник, металофон, ксилофон, мара каси, трещотки, кастаньети та ін.

На протязі року іграшки та посібники замінюють, прибирають та знов повертають, щоб підтримати інтерес до них, бажання з ними діяти.

Бажано, в кожній групі мати магнітофон та невеликий набір касет чи дисків із записом дитячих пісень, народних танцювальних мелодій, музичних казок. В цьому випадку педагог зможе задовільнити бажання дітей послухати музику, потанцювати, поспівати чи просто пограти.

Музичну діяльність в побуті відрізняється самостійністю, ініціативністю, бажанням зробити щось нове, своє, тому й Керівництво дитячим музикуванням

значно відрізняється від прийомів навчання і виховання на заняттях, де дорослий визначає зміст і форму організації діяльності дітей. В самостійній діяльності дитина сама собі вибирає заняття, реалізує свої задуми. Але це не значить, що вона надана сама собі, що дорослий не приходить йому на допомогу, просто змінюється характер керівництва:

- вихователь намагається вплинути на музичні враження дитини, отримані їм в дит.садку і вдома;
- вихователь організовує умови, які сприяють розгортанню діяльності дітей за їх ініціативою;
- вихователь повинен бути тактичним, співучасником дитячих ігор.

Ключові дії педагога: «заохочувати», «сприяти», «стимулювати», «спостерігати», «пробуджувати інтерес», «виправити помилку» і т.д.

Отже, ігрова діяльність дошкільників тісно поєднується з музичною. Але музика повинна включатись і в різноманітні заняття.

Музику можна широко використати при розказуванні дітям казок, особливо тих, за сюжетом яких написано казкові дитячі опери («Вовк і семеро козенят» М. Ковалюк, «Муха - цокотуха» М. Красева, «Мийдодір» Ю. Слонова,), музичні казки («Коза - дереза» М.Лисенка, «Гидке каченя» Е.Гріга та ін.)

Музику потрібно включати і при проведенні бесід з дітьми. Наприклад, під час бесіди про Батьківщину послухати пісню «Батьківщина» А. Філіпенка, «Наша Вітчизна» І.Якуніна, «Спасибі» Ю.Чичикова та ін. Пісні та музика розвивають високі моральні якості, естетичний смак, полегшують сприймання дітьми матеріалу.

Музика може звучати і при розгляданні дітьми ілюстрацій. Так, при розгляданні ілюстрацій із зображенням зимових розваг діти можуть прослухати чи заспівати пісні «Голубі санчата» М.Іорданського, «Зима» В.Карасьової, «Кришталева зимонька» або «Прийшла зима» А.Філіпенка та ін.

Пісні, музичні ігри, хороводи повинні використовуватись і при ознайомленні дошкільнят з природою, на прогулянках, екскурсіях. Робота дітей в куточку природи, квітнику, при прибиранні групової кімнати стане більш організованою з піснями «Без праці не проживеш» В.Агафонникова, «Пісенька друзів» В.Герчика та ін.

Можливе включення пісні і в зображувальну діяльність дошкільнят. Наприклад, виліпили діти калачі – заспівали пісню «Калачі» А.Філіпенка; зробили аплікацію курчати – заспівали пісню «Курчата» А.Філіпенка.

Перед втіленням у малюнках художніх образів казок вихователь може запропонувати на заняттях із малювання прослухати пісні окремих персонажів або музичні фрагменти з цих казок. Іноді, і самі пісні можуть бути темою для малювання. Вихователь пропонує дітям прослухати те, про що співається в знайомих піснях.

Музичний керівник і вихователі повинні пропагандувати музичне виховання дітей у сім'ї, звертати увагу батьків на необхідність організації вдома невеликих музичних куточків, відвідування з дітьми театрів, концертів, співу улюблених пісень усією сім'єю, слухання у записі доступних дітям музичних творів тощо.

Тільки завдяки спільним зусиллям і тісному контакту музичних керівників, вихователів і батьків музика може стати постійним супутником життя дітей, сприяти всебічному і гармонійному розвитку дошкільників.